

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ

підготовки	бакалавра
спеціальності	J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг
освітньо-професійної програми	Готельно-ресторанна справа

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ»
підготовки бакалавра, галузі знань J Транспорт та послуги, спеціальності J2
Готельно-ресторанна справа та кейтеринг, за освітньо-професійною
програмою Готельно-ресторанна справа.

Розробник: Ільїна О. В., доцент кафедри готельно-ресторанної справи,
туризму і рекреації, кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Терещук О. С.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри готельно-
ресторанної справи, туризму і рекреації**

протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: J Транспорт та послуги Спеціальність: J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг Освітньо-професійна програма: Готельно-ресторанна справа Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 3
		Семестр – 5, 6
		Лекції – 36 год.
		Практичні – 38 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 66 год.
	Консультації – 10 год.	
Мова навчання		Форма контролю: 4, 5 семестр – екзамен
		Українська

II. Інформація про викладача

ППП: Ільїна Ольга Вікторівна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Посада: доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

Контактна інформація викладача: olga.ilyina@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>).

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Рекреаційна діяльність перетворилася на сучасному етапі розвитку суспільства в один з найважливіших соціально-економічних факторів. Забезпечення різноманітних рекреаційних потреб населення стає можливим завдяки формуванню та розвитку певної сфери суспільно-організованої праці – рекреаційної галузі, що включає санаторно-курортне обслуговування, масовий відпочинок та дозвілля і туризм. Дисципліна «Рекреаційні комплекси світу вивчає процес формування та закономірності розвитку рекреаційної інфраструктури у світі, її види, форми та особливості по окремих регіонах та країнах, взаємодію з іншими сферами суспільного життя і господарства.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: «Вступ до фаху», «Готельна справа», «Ресторанна справа»

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета: вивчити процес формування та закономірності розвитку рекреаційної інфраструктури у світі, її види, форми та особливості по окремих регіонах та країнах, взаємодію з іншими сферами суспільного життя і господарства.

Завдання курсу:

- вивчити теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складових господарського комплексу;
- дослідити рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб;
- проаналізувати поняття, склад і структуру рекреаційно-ресурсного потенціалу;

– вивчити теоретичні основи, основні схеми та характеристики рекреаційних районів світу та України;

– ознайомитись з основами рекреаційного природокористування.

У результаті вивчення даного курсу здобувач повинен знати:

- основні елементи, теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складових господарського комплексу;

- рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб;

- поняття рекреаційно-ресурсного потенціалу та його складові;

- теоретичні основи та основні схеми рекреаційного районування світу та України;

- основні особливості рекреаційних районів світу та України;

- основи рекреаційного природокористування.

вміти:

- аналізувати існуючий рекреаційний потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду рекреаційної діяльності;

- проектувати найбільш ефективне використання рекреаційно-ресурсного потенціалу виходячи з його структури та наявних рекреаційних потреб;

- виявляти проблеми розвитку рекреаційних комплексів та розробляти проекти їх вирішення на основі знань про основні тенденції їх розвитку, рекреаційні потоки та принципи рекреаційного природокористування;

- давати розгорнуту характеристику рекреаційних районів світу та України.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Загальні компетентності:

ЗК 05. Здатність працювати в команді;

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

Фахові компетентності:

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності;

Результати навчання:

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства

РН 23. Професійно організувати роботу закладів гостинності з урахуванням транскордонного положення та мультикультурного середовища регіону.

Soft skills освітнього компонента: комунікативна компетентність; емоційний інтелект; клієнтоорієнтованість; командна робота; лідерство; критичне мислення; адаптивність і гнучкість; стресостійкість; навички публічних виступів

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи рекреаційної діяльності						
Тема 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.	18	4	6	6	2	ЗПР, УО / 10
Тема 2. Рекреаційні потреби і рекреаційний попит та рекреаційно-ресурсний потенціал– основа	16	4	4	8		ЗПР, УО / 10

формування рекреаційних комплексів. Формування та структура рекреаційної індустрії						
Тема 3. Рекреаційне районування світу й України.	18	4	4	8	2	ЗПР, УО / 5
Тема 4. Європа – провідний рекреаційний регіон світу.	18	4	4	8	2	ЗПР, УО / 5
Тема 5. Середземноморський рекреаційний комплекс – найбільш розвинений курортний комплекс світу.	14	4	4	6		ЗПР, УО / 5
Разом за змістовим модулем 1	84	20	22	36	6	35
Змістовий модуль 2. Рекреаційні комплекси світу						
Тема 6. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту.	16	4	4	8		ЗПР, УО / 5
Тема 7. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії.	16	4	4	8		ЗПР, УО / 10
Тема 8. Рекреаційні комплекси країн Африки. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії.	18	4	4	8	2	ЗПР, УО / 10
Тема 9. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України. Рекреаційне природокористування й охорона природи у рекреаційних комплексах.	16	4	4	6	2	ЗПР, УО / 10
Разом за змістовим модулем 2	66	16	16	30	4	35
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота № 1						15
Модульна контрольна робота № 2						15
Усього годин	150	36	38	66	10	100

*Форми контролю: ДС – дискусія; Т – тести; РМГ – робота в малих групах; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією; МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура	2
2	Теоретичні основи формування і функціонування рекреаційних комплексів	6
3	Теоретичні основи рекреаційного районування	6
4	Розвиток рекреаційних комплексів у країнах Європи	6

5	Розвиток рекреаційних комплексів країн Північної Америки	6
6	Розвиток рекреаційних комплексів країн Центральної Америки	6
7	Розвиток рекреаційних комплексів країн Південної Америки	6
8	Рекреаційні комплекси Африки	4
9	Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму в країнах Азії	6
10	Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму на Близькому Сході	6
11	Формування і розвиток рекреаційних комплексів і центрів туризму Австралії й Океанії	4
12	Регіональні проблеми розвитку рекреаційного комплексу України	4
13	Рекреаційне природокористування й охорона природи	4
	Разом	66

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://hell.your-objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Здобувач освіти зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента «Правове регулювання туристичної діяльності». При вивченні освітнього компонента «Правове регулювання туристичної діяльності» необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем навчальної дисципліни. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного та підсумкового оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі здобувачами освіти та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.

ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перекладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, не дозволяється. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки на основі Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (посилання: <https://surl.li/moqjac>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час переведення, поновлення здобувача освіти до Волинського національного університету імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або освітньо-професійних програм.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – екзамен. Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. За бажанням підвищити рейтинг здобувач освіти складає іспит в усній формі за екзаменаційними білетами. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у

10 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульних контрольних робіт і додаються бали, набрані на екзамені. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 30.

Перелік питань до екзамену:

1. Рекреаційний комплекс регіону, його складові.
2. Рекреаційне районування світу. Основні схеми рекреаційного районування.
3. Рекреаційне районування світу. Районоутворюючі чинники в міжнародному туризмі.
4. Рекреаційно-туристичні ресурси, їх класифікація
5. Рекреаційні потреби і рекреаційний попит та рекреаційно-ресурсний потенціал – основа формування рекреаційних комплексів
6. Особливості рекреації як форми діяльності, типи рекреації.
7. Класифікація рекреаційної діяльності, функції рекреації.
8. Рекреаційне навантаження. Рекреаційна дигресія.
9. Рекреаційна територія, рекреаційна освоєність території.
10. Формування та структура рекреаційної індустрії.
11. Теоретико-методологічні основи суспільно-географічних досліджень рекреаційних комплексів.
12. Рекреаційне природокористування й охорона природи в рекреаційних комплексах.
13. Європа – провідний рекреаційний регіон світу.
14. Середземноморський рекреаційний комплекс – найрозвиненіший курортний комплекс світу.
15. Рекреаційні комплекси Прибалтійського мезорайону (Польща)
16. Рекреаційні комплекси Прибалтійського мезорайону (Латвія)
17. Рекреаційні комплекси Прибалтійського мезорайону (Литва)
18. Рекреаційні комплекси Прибалтійського мезорайону (Естонія)
19. Рекреаційні комплекси Центрального мезорайону (Чехія)
20. Рекреаційні комплекси Центрального мезорайону (Словаччина)
21. Рекреаційні комплекси Центрального мезорайону (Угорщина)
22. Рекреаційні комплекси Причорноморського мезорайону (Румунія)
23. Рекреаційні комплекси Причорноморського мезорайону (Болгарія)
24. Рекреаційні комплекси Причорноморського мезорайону (Україна)
25. Рекреаційні комплекси Причорноморського мезорайону (Молдова)
26. Рекреаційні комплекси Адріатичного мезорайону (Сербія, Чорногорія)
27. Рекреаційні комплекси Адріатичного мезорайону (Словенія, Хорватія)
28. Рекреаційні комплекси Піренейського мезорайону (Іспанія, Португалія)
29. Рекреаційні комплекси Апеніно-Мальтійського мезорайону (Італія, Сан-Маріно, Мальта)
30. Рекреаційні комплекси Греції
31. Рекреаційні комплекси Франції і Монако
32. Рекреаційні комплекси Німеччини
33. Рекреаційні комплекси країн Бенілюкс (Бельгія)
34. Рекреаційні комплекси країн Бенілюкс (Нідерланди, Люксембург)
35. Рекреаційні комплекси Альпійського мезорайону (Швейцарія)
36. Рекреаційні комплекси Альпійського мезорайону (Австрія, Ліхтенштейн)
37. Рекреаційні комплекси Великої Британії та Ірландії

38. Рекреаційні комплекси країн Європейської Півночі (Швеція)
39. Рекреаційні комплекси країн Європейської Півночі (Норвегія)
40. Рекреаційні комплекси країн Європейської Півночі (Данія)
41. Рекреаційні комплекси країн Європейської Півночі (Фінляндія)
42. Рекреаційні комплекси країн Європейської Півночі (Ісландія)
43. Рекреаційні комплекси Туреччини
44. Рекреаційні комплекси Кіпру
45. Рекреаційні комплекси Індії
46. Рекреаційні комплекси Непалу
47. Рекреаційні комплекси Індонезії
48. Рекреаційні комплекси Сінгапуру
49. Рекреаційні комплекси Малайзії
50. Рекреаційні комплекси Таїланду
51. Рекреаційні комплекси Китаю
52. Рекреаційні комплекси Японії
53. Рекреаційні комплекси Мальдівської республіки
54. Рекреаційні комплекси Ізраїлю
55. Рекреаційні комплекси Об'єднаних Арабських Еміратів
56. Рекреаційні комплекси й основні туристичні центри Закавказзя (Азербайджан, Вірменія)
57. Рекреаційні комплекси й основні туристичні центри Закавказзя (Грузія).
58. Рекреаційні комплекси Перу, Чилі.
59. Рекреаційні комплекси характеристика Аргентини.
60. Рекреаційні комплекси США.
61. Рекреаційні комплекси Канади.
62. Рекреаційні комплекси Мексики.
63. Рекреаційні комплекси Бразилії.
64. Рекреаційні комплекси Австралії, Нової Зеландії.
65. Рекреаційно-туристична характеристика Мікронезії, Меланезії, Полінезії.
67. Рекреаційні комплекси Марокко, Тунісу.
68. Рекреаційно-туристична характеристика Єгипту.
69. Рекреаційно-туристична характеристика Кенії, Танзанії.
70. Рекреаційно-туристична характеристика Південноафриканської Республіки.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінка балів	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано

60–66	Достатньо	Е	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Гх	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. Львів: ННБК “АТБ” , 2022. 200 с.

Покоłodна М. М., Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турресурси України)”. Конспект лекцій. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/pokolodna.htm

Ровенчак І., Мамчур О. Географічне країнознавство : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 112 с

Стафійчук В., Малиновська О. Туристичне країнознавство: Навчальний посібник. К.: Олді-Плюс, 2025. 808 с.

Стафійчук В., Малиновська О. Туристичне країнознавство: Європа: Навчальний посібник. К.: Олді-Плюс, 2021. Т.1. 283 с.

Стафійчук В., Малиновська О. Туристичне країнознавство: Азія і Океанія: Навчальний посібник. К.: Олді-Плюс, 2021. Т.2. 190 с.

Стафійчук В., Малиновська О. Туристичне країнознавство: Америка: Навчальний посібник. К.: Олді-Плюс, 2021. Т.3. 270 с.

Стафійчук В., Малиновська О. Туристичне країнознавство: Африка: Навчальний посібник. К.: Олді-Плюс, 2021. Т.4. 280 с

Допоміжна:

Дністрянська Н.І. Географія туризму та туристичне країнознавство. Практикум. К. : Могнолія, 2025. 138 с.

Доценко А.І. Туристичне країнознавство. К.: Ун-т «Україна», 2022. 148 с.

Єремєєва І. А. Теоретичне країнознавство : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с.

Ільїна О. В., Ільїн Л. В., Дробецька В. С. Міжнародний туризм України у період пандемії COVID-19. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія. Видання восьме. Луцьк : ВІП Луцького НТУ, 2022. С. 144–153.

Семенов В.Ф. Туристичне країнознавство: Навч. посібник. К.:Олді-плюс, 2025. 392 с.

Лизогуб В. А. Країнознавство : підручник. 2-ге вид., перероб. Харків : Право, 2024. 504 с.

Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Країнознавство: навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Кондор», 2024. 264 с.

Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство : теорія та практика. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 528 с.

Інформаційні ресурси:

Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: <https://library.vnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Онлайн-платформа професійного розвитку «Prometheus».URL: <https://prometheus.org.ua/>